

PAPER DETAILS

TITLE: MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK VE USUL HUKUKU HAKKINDA KANUNUN 31.

MADDESİ: SÖZLESME İLE SIKI İLİSKİLİ ÜÇÜNCÜ BİR DEVLETİN DOĞRUDAN UYGULANAN
KURALLARINA ETKİ TANINMASI

AUTHORS: Mehmet KÖSOĞLU

PAGES: 147-172

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/99328>

MİLLETLERARASI
HAKKINDA
SÖZLEŞME İLE S
DOĞRUDAN UYGUL

bazı noktalar birden fazla hukuk sistemlerinin alınması zorunlu olabilir. Çilmesinde tanınan seçimi olmayan bir ülke h. Oysa sözleşme ile sıkı rafların iradelerine ra dan uygulanacak huk hallerde dahi sözleşn başka, belirli noktalar tanınmasında tarafla

II. Doğ

A. Doğrud

Genel kabul gören bir
ku'ndaki doğrudan uyg
kurallar", "emredici kur
lication immédiate" ve
yan hukukunda "*leggi d*
ise "*mandatory rules*" o
ral kavramını uluslara
Phocion Francescakis o

ğ u kontrol altına alın-
 da 1956'da İsveç Yüks
 sindan yürürlükte ola
 ları Küçüklerin Vesay
 ye Konvansiyonu) ay
 önüne götürülmüştür
 rıyla bu küçük kızın
 vansiyonu'na göre ye
 göre alınmasına kara
 cuğun iyiliğinin ötesin
 rın toplum içinde zara

Milletlerarası Özel Hukuk

tin hukukunda bulunma-
dan etki tanınması zor-
cuttur. Bu sebeple bu k-
mektedir.⁵ Uluslararası
ralların kavram olarak
celi (**relative**) olmaları
legis) elde edilmesi iç-
larına sahip olmalarının

1. Doğrudan

şan Türkiye, ülkenin h
dönüşmesiyle 180 dere
ler mümkün olmuştur.

2. Doğrudan Uy

Daha evvel de ifade ed
den fazla ve birbirinde
sahip olmalarından ötü
layısıyla uygulama a
her yerde vatanı vatanı

Milletlerarası Özel Hukuk

rıdır. Bu sebeple do
olumlu ve olumsuz f
ğunu söylemek bir b
kendine has özellikl
terminolojisinde ayr
ram arasındaki tem
nılmasını önleyecek

1. Milletlerarası öze
lanmasını bertaraf e
lğa olumsuz (kuralı

doğrudan uygulanan kurallara göre öncelikli uygulamasının yaratacağı sonuç doğrudan uygulanan kurallardan önem taşıyan çıkarları z

4. En temel farklılıklardan bilmesi için, uyumsuzluklu yabancı hukuk kuralları kin prensiplerin incelen doğrudan uygulanan kurallardan 14 Sonuç olarak

Milletlerarası Özel Huk

2675 sayılı MÖHUK
karşılığıdır) atıf yap
lanmamasını kamu
Oysa yukarda ifade
sayılı Kanununun y
hükmünün doğrudan
cılık unsurunun va
nun açıklanması ge

MÖHUK düzenlemesinin
cuttur. Bunlardan örnek
Hukuk Kanunu'nda (L
rıyla tespit edilen huku
gulanan kurallarının uy
uyuşmazlığa hangi huk
bu emredici kuralları u
nu diye anılan sözleşme
nun 7. maddesinin 2. fı
lanan kurallarının, sözl
ya 3. bir devletin kurall

Milletlerarası Özel Hu

mazlıklara kendi
sağlamaktadır. Bu
sağlanır. Örneğin
Antlaşması) üyele
desinin 2. bölümün
içeren ve ilgili üye
lerin, tüm üye de
olarak **uluslararası**
tenfizinde kolay
gulanması prensib
cak olan kurallar

3. Üçüncü Bir D

Uluslararası ticarî sözleşmelerde bir
Bu sözleşmelerde bir
vardır ve hatta tara
ederken objektif bağl
hiç maddî bağlantısı
kündür. Sözleşmelerin
leşmeye konu malların
hükümlerin, bu sözleş
edilmeleri üzerinde et

Milletlerarası Özel Huku

nın ve uygulanması l
durulacağı da ifade e

5718 sayılı MÖHUK
doğrudan uygulanan
dede ifade edilmiş v
kümelerin aynısı kanu
lanırken, sözleşme il
gulanan kurallarına
ki tanınırken bu kur
alınacağı hükümde
“üçüncü devletin do

c. Uyuşmazlık

Hem MÖHUK md. 19'da belirtilen bu tüm hukuk sistemle la yakın ve sıkı bağrudan uygulanan k lantıların tespiti de iş yeri gibi maddî b

Milletlerarası Özel Hukuk

Öte yandan birden fazla rinde etkili olması halinde ve yabancı doğrudan ve de farklı hükümler genellikle öncelik tanınması siyonu md.7/2'de de belirtilen hukukun *lex fori*'nin uygulanması da edilmiştir. Ancak bu hangisi daha iyi sağla

rarası düzlemde m
 alanlarda üçüncü
 tanınabileceği kab

a. Sözleşmeye E

Uluslararası ticarî
 ler ve bu prensibe
 rafların iradeleri u
 devlet tarafından l

Milletlerarası Özel Hukuk

Uygulamada daha az
sebeplere yer almaz.
pitinde genel prensipler
şartları ve hukukî son
ka göre belirlenir. Ör
sansların alınamama
transferinin yapılama
lemelerinden kaynaklı
olan bir kararda Huku
tahsis belgesinin alın
memiştir. Çünkü söz

b. Uluslararası K

Uluslararası kamu d
nın temel değerlerin
rüşünü yansıtmakta
tirilen uluslararası k
licy) daha sonra dü
Bu kavram belli bir c
ya belli bir devletin
rı ve bağımsızdır.⁴² (C
ve kölelik) ahlakî de

Milletlerarası Özel Hukuk

Birçok mahkemenin g
nin itibarını korumak
riske etmemek adına
Lord Lawrence'ın "*lex*
de yabancı kanunun u
ma, Foster v. Discoll d
nun uygulandığı ve A
nemde ABD'de içki ya
ğurmıştır. Aynı şeki
Aznar davasında, İng
kırı hiçbir sözleşmeyi

Avrupa Birliği'nin re
samda ele alınabilece

5. Üçüncü Bir D Etki Tanınması

m

Sözleşmelere ilişkin
siyonu'nun iyi bir k
şüpheyile yaklaştığı k

Milletlerarası Özel Hukuk

a. Sözleşme

Sözleşmenin esasına sistemlerine bağlayan sinin çıkış noktası üç nan kurallarına etki belli alanlarını kaps *usae*'nin uygulanacak ne birden fazla hukuk uygulanacak hukuk l

Geleneksel Avrupa ba

Daha evvel de belirtmiş olduğumuzun sağlanması ve bu düzenlemenin kuralın uygulanmasıdır. Bu hükmün Konu ile sıkı ilişkilerle olan ekonomik

b. Sözleşmeye U

Milletlerarası Özel Hukuk

bu ülke ile bağlan
yon'un 3/III md.'sinde
kurallarını uyusmazl
olsun uygulayacakke
cak ve ancak hem söz
rudan bağlantılı oldu

Yabancı doğrudan uy
daha da daraltan bir
dir (**discretion**). Bu
cak hukuku kesinleşt
bir konunun kuralı

alandaki konvansiyonun
nümüze geçen zaman
Uygulanacak Hukuk
mış ve sonunda 17 H
züğü ortaya çıkmıştı
siyonunun en çok ta
üçüncü bir devletin
na ilişkin md. 7/I hü
tıřmalara neden olm
yaratacağı eleştirilen
taya atılmıştır. Bu ta

Milletlerarası Özel Hukuk

lanan kuralları husu
de edilmiş ve sadece
hukuklarının doğrudan
lirtilerek, artık taraflar
rak sözleşmenin esas
lanmıştır. Öte yandan
bu kurallara etki tar
sağlanmıştır.⁶⁸ Niteki
rallar rejimine ilişkin
ve Roma Konvansiyon
HUK md.31) ile getir

özel hukukta bütün
zenlemeler sayesinde
dan da olsa karşılıklı
lararası ticarî sözleş
li bir yapıya kavuşm